

KRAJSKÝ ÚŘAD

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Odbor životního prostředí a zemědělství

28. října 117, 702 18 Ostrava

Váš dopis zn.:

dle rozdělovníku

Ze dne:

Čj.: MSK 50708/2023

Sp. zn.: ŽPZ/6627/2023/Mac

208.1 S10

Vyřizuje: Mgr. Tereza Macurová

Telefon: 595 622 766

Fax: 595 622 126

E-mail: posta@msk.cz

Datum: 2023-04-25

STANOVISKO

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů k Návrhu koncepce „Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“

Název: Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova

Předkladatel: Asitis s.r.o., se sídlem Vážného 99/10, 621 00 Brno, IČO: 07836686

Zástupce předkladatele: Ing. Josef Bělíca, MBA, primátor města, Svornosti 2, 736 01 Havířov

Umístění: Kraj: Moravskoslezský kraj
Obec: Havířov

Návrhové období: 2023 - 2030

Zpracovatel vyhodnocení: Mgr. Zdeněk Frélich (číslo osvědčení: 39949/ENV/14)

Stručný popis koncepce:

Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova (dále jen „koncepce“) je strategický dokument, jehož cílem je přizpůsobit město Havířov novým přírodním podmínkám vyplývajícím z měnícího se klimatu.

Předmětná koncepce bude statutárnímu městu Havířov dlouhodobě pomáhat řídit aktivity v oblasti adaptace na změnu klimatu. Aby mohl dokument plnit svou roli ve strategickém řízení města, jsou výstupy odborných analýz popsány tak, aby byl dokument pochopitelný a přístupný pro politiky, úředníky i veřejnost.

Strategie navazuje na existující strategické dokumenty na úrovni města, ČR i EU. Výstupů bylo dosaženo víceborovým přístupem, komunikací s relevantními stakeholdery, širokou i odbornou veřejností. Klíčovými pracovními partnery byli také správci povodí, správci lesů, specialisté z oblasti moderní energetiky, smart konceptů a řešení cirkulární ekonomiky.

Cílem adaptace na změnu klimatu je snižování zranitelnosti jednotlivých městských a přírodních systémů a zvýšení jejich odolnosti vůči očekávaným hrozbám.

Úspěšná adaptace na změnu klimatu povede k nižšímu ohrožení lidí i přírody (nižší zranitelnost) a vyšší odolnosti vůči nepříznivým událostem (vyšší resilience). Nebude přitom ohrožena kvalita života, životní prostředí, bezpečnost obyvatel, ani ekonomický a společenský rozvoj společnosti.

Koncepce se skládá z části analytické, návrhové, implementační a akčního plánu:

- Analytická část
 - Očekávané změny hlavních klimatických charakteristik
 - Hlavní hrozby
 - Mapování a analýza zranitelnosti
 - Současný stav a analýza dopadů změny klimatu dle sektorů
 - Hlavní závěry z anket pro veřejnost
 - Mapování potenciálu adaptačních a mitigačních opatření
 - Výstupy termálního leteckého snímkování
- Návrhová část
 - Cíl a vize Adaptační strategie města Havířov na změnu klimatu
 - Strategické a specifické cíle
 - Navrhované adaptační a mitigační opatření
- Implementační část
 - Nastavení řídicí struktury
 - Omezení negativního vlivu na životní prostředí
 - Nastavení monitoringu a hodnocení
 - Rizika a předpoklady úspěšné implementace

Na Adaptační strategii navazuje Akční plán, který bude průběžně aktualizován.

Přehled strategických cílů a na ně navazujících vizí stanovených v rámci koncepce:

Koncepce si proto dává za cíl:

- Posoudit současnou míru zranitelnosti území
- Naplánovat konkrétní opatření vedoucí k omezení zranitelnosti a posílení odolnosti
- Nastavit na úřadě postupy a procesy vedoucí k realizaci jednotlivých opatření
- Nastartovat realizaci prvních opatření včetně stanovení odpovědností a zdrojů financování

Vize adaptační strategie:

- Havířov je odolný vůči hrozbám vyplývajícím ze změny klimatu.
- Dostatek zeleně ve všech částech města pomáhá stabilizovat městské mikroklima a společně s vodními prvky vytváří příjemné prostředí pro život místních obyvatel.
- Město zodpovědně hospodaří s vodou a má funkční systém zachycování, zadržování a využití dešťových vod.

- Krajina Havířova je ekologicky stabilní území atraktivní pro obyvatele i návštěvníky.
- Havířov aktivně snižuje svůj příspěvek ke změně klimatu: efektivně hospodaří s energií a odpady, využívá maximální množství obnovitelných zdrojů a čisté dopravy a směřuje ke klimatické neutralitě v roce 2050.
- Obyvatelé Havířova jsou vzdělaní v environmentálních tématech a aktivně se zapojují do aktivit spojených se změnou klimatu.

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále „krajský úřad“), jako místně a věcně příslušný správní úřad podle § 29 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a dle § 22 písm. b) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), na základě Návrhu koncepce včetně Vyhodnocení SEA, vyjádření k němu podaných vydává postupem podle § 10g tohoto zákona z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k Návrhu koncepce

„Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“

a stanoví podle § 10g odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí následující požadavky, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Požadavky a doporučení stanoviska:

- Při realizaci opatření ve zvláště chráněných územích, lokalitách soustavy Natura 2000 a dalších přírodně hodnotných lokalitách spolupracovat na přípravě záměrů s příslušnými orgány ochrany přírody.
- Při přípravě záměrů na objektech s památkovou hodnotou spolupracovat s odborným pracovištěm památkové péče.
- Při mitigačních a adaptačních opatřeních na budovách zajistit ochranu ptáků nebo letounů objektů využívajících.
- Při lokalizaci nových záměrů minimalizovat zábory půdního fondu ve vyšších třídách ochrany.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 13.12.2022 kompletní oznámení koncepce, zpracované dle přílohy č. 7 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“).

Informace o oznámení koncepce byla zveřejněna dne 19.12.2022 na úřední desce krajského úřadu a na internetu www.msk.cz, odkaz veřejná správa – úřední deska – úřední deska krajského úřadu – E.I.A, SEA – Projednávané záměry, a to pod názvem „Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova“, dále pak na webových stránkách https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MSK037K. Lhůta 20 dnů pro zaslání vyjádření k oznámení koncepce uplynula dne 08.01.2023.

Krajský úřad obdržel v zákonném termínu vyjádření celkem 4 subjektů. Po termínu nebyla obdržena žádná vyjádření. Kopie všech došlých vyjádření byly předány předkladateli, resp. jeho oprávněnému zástupci k vypořádání.

Na základě zjišťovacího řízení a vyjádření doručených k oznámení byl příslušným úřadem vydán dne 23.01.2023 závěr zjišťovacího řízení č. j. MSK 11552/2023, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí (dále jen „Vyhodnocení SEA“) nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2 a 10b a přílohou č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona o posuzování vlivů na životní prostředí byl tento dokument zveřejněn.

Dne 14.03.2023 byla krajskému úřadu předložena koncepce ve smyslu § 10f zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Na základě předloženého Návrhu koncepce, včetně Vyhodnocení SEA, krajský úřad upustil od nutnosti konání veřejného projednání, a to v souladu s § 10f odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

K Návrhu koncepce včetně Vyhodnocení SEA byla doručena 3 vyjádření. Vypořádání doručených vyjádření, které je jedním z nezbytných podkladů pro vydání stanoviska dle § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, obdržel krajský úřad od předkladatele koncepce dne 13.04.2023 a je k nahlédnutí v Informačním systému SEA (http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MSK037K).

Vyhodnocení SEA bylo provedeno v souladu s požadavky zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 tohoto zákona a v souladu s požadavky závěru zjišťovacího řízení.

Krajský úřad se ztotožňuje se závěry Vyhodnocení SEA, ze kterého vyplývá, že:

Při zpracování Vyhodnocení SEA byly brány v úvahu nejen potenciální dopady koncepce na životní prostředí ve smyslu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, ale také vzájemnou interakci stavu životního prostředí s deklarovanou ambicí rozvoje území v navrženém scénáři.

Analytická část se skládá z několika dílčích částí, které mj. charakterizují řešené území z hlediska predikce vývoje klimatu a jeho dopadů a z toho vyplývajících rizik. Vzhledem k charakteru koncepce je velká pozornost věnována zapojení veřejnosti, tématům zeleně, vodního hospodářství, dopravy a energetiky, mapování zranitelnosti a potenciálu adaptačních a mitigačních opatření.

Návrhová část vychází z informací a závěrů předchozí analytické části. V rámci této části byly rozvedeny strategické a specifické cíle a také byla formulována vize. Hodnocení vize, strategických a specifických cílů je uvedeno v kapitole výše. Z výše provedeného hodnocení vyplývá, že strategické a specifické cíle nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí, veřejného zdraví ani památkovou ochranu a není zde

žádné, které by mělo potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí. V případě těch cílů a opatření, která potenciálně negativní vlivy na životní prostředí mohou zakládat (záleží na způsobu provedení následných intervencí), jsou vždy uvedena doporučení ke zmírnění dopadů jak v této kapitole, tak i v kapitole 10 Vyhodnocení.

Implementační část koncepce obsahuje návrh řídicí struktury, monitoringu a analýzu rizik. Současně jsou zde uvedena opatření pro omezení negativního vlivu na životní prostředí, která naplňují doporučení vycházející z hodnocení jednotlivých cílů.

Akční plán navazuje na Adaptační strategii. Akční plán je sestaven jako samostatný dokument obsahující přehled a stručný popis konkrétních akcí, které mají být na území města Havířova realizovány. Záměry obsažené v akčním plánu slouží jako podklad pro přípravu rozpočtu města na další kalendářní roky. Jedná se o její dynamickou část, která může být průběžně doplňována a upravována na základě aktuální situace, potřeb města, jeho finančních možností, externích finančních zdrojů a dalších změn, které v území mohou nastat. Akční plán tedy nemá pevný obsah. Jsou v něm uvedeny projekty s vyšší prioritou, které by měly být realizovány nebo alespoň připravovány v horizontu nejbližších 5 let. Akční plán je v současné podobě doplněn jako součást adaptační strategie, ale kvůli předpokládané potřebě budoucích úprav, např. ve vazbě na rozpočet, bude představovat samostatný dokument. Aktivita v něm uvedené mají uvedenou vazbu na jednotlivé strategické a specifické cíle a byly zohledněny při hodnocení specifických cílů z hlediska vlivů na životní prostředí – viz výše. Jejich vlivy lze tedy předpokládat obdobné jako u specifických cílů, na které navazují. Pokud při jejich navazující přípravě vyplyne potřeba jejich posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí, budou posouzeny v rámci procesu EIA.

Z provedeného vyhodnocení cílů, oblastí opatření, opatření a aktivit vyplývá, že nebyl identifikován významný negativní vliv na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví, vyplývající z provedení koncepce.

Byla zjištěna řada významnějších pozitivních dopadů, které by budoucí realizace adaptační strategie měla přinést.

Koncepce předpokládá také některé projekty s potenciálně mírným negativním vlivem či rizikem pro životní prostředí.

Jedná se především o následující potenciální mírně negativní dopady nebo potenciální rizika:

- Potenciálně negativní ovlivnění památkově hodnotných objektů nevhodnou realizací adaptačních nebo mitigačních opatření na budovách.
- Potenciálně negativní ovlivnění vybraných druhů ptáků nevhodnou realizací mitigačních (energetických) opatření na budovách (např. ovlivnění rorýsů zateplením objektů).
- Potenciálním mírným negativním vlivem mohou být zábory půdního fondu pro výstavbu nových dopravních záměrů, např. pro nové cyklostezky, parkoviště aj.

Protože nebyly identifikovány žádné významně negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, je hlavním nástrojem ochrany životního prostředí předcházení, omezování, snižování či kompenzace případných vlivů (vhodná lokalizace, technické provedení, hodnocení záměrů ad.). V případě projektů, které vycházejí z oblastí podpory AS Havířov, se jedná o zajištění souladu jejich umístování s platnou územně-plánovací dokumentací a v navazujících fázích jejich přípravy posouzení prostřednictvím EIA, naturového hodnocení, biologického hodnocení, nebo podle požadavků stavebního zákona či zákona o státní památkové péči, tam kde nejsou procedury dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, nebo zákona na ochranu přírody, relevantní.

Základním opatřením k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce bude – vedle pečlivého a kvalifikovaného výběru podporovaných aktivit/rozvojových

úkolů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí – pravidelná kontrola (monitoring) realizace provádění Koncepce (viz kapitola 9 Vyhodnocení). V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace koncepce je předkladatel na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom příslušný úřad, tedy Krajský úřad Moravskoslezského kraje a dotčené orgány a současně rozhodnout o adekvátní změně koncepce. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při výběru podporovaných opatření po uložení nápravných opatření, až po případné zastavení podpory.

V rámci hodnocení vlivů nebyly identifikovány žádné negativní vlivy na lidské zdraví. V souvislosti se zdravím nebyly zjištěny ani žádné přeshraniční vlivy.

Na základě všech výše uvedených poznatků vyplývajících z vyhodnocení je možno konstatovat, že problematika ochrany veřejného zdraví byla akcentována průběžně v dostatečné podrobnosti a že realizace koncepce povede ke zlepšení podmínek pro zajištění bezpečnosti obyvatel a ochranu veřejného zdraví. Současně nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na veřejné zdraví.

Koncepce je předkládána v jedné variantě. Zpracovatel vyhodnocení SEA konstatuje, že nebyly zjištěny takové negativní vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, které by zakládaly potřebu navrhnout variantní řešení koncepce. Z uvedeného důvodu proto nebylo v rámci Vyhodnocení SEA navrženo doplnění a tím ani hodnocení a porovnávání více variant. Koncepce je tedy navržena v jedné variantě. Forma návrhu ovšem umožňuje alternativní postup při realizaci koncepce v rámci zpracování projektů / aktivit při respektování hlavního rámce koncepce. Z vyhodnocení nevyplývá potřeba zpracování dalších variant řešení.

Z provedeného hodnocení vyplývá, že cíle koncepce nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví a nejsou mezi nimi žádné, které by měly potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí.

Při hodnocení byly dále vzaty v úvahu pro koncepci relevantní požadavky orgánů veřejné správy chránící zájmy ochrany životního prostředí z předchozích procedur SEA, na nichž se autor Vyhodnocení SEA podílel, a to závěr zjišťovacího řízení (respektive připomínky dotčených orgánů veřejné správy).

Podkladem pro vydání tohoto stanoviska bylo kromě Návrhu koncepce, jehož nedílnou součástí je Vyhodnocení SEA, a dále také vyjádření k němu podaná. Argumenty těchto vyjádření byly vypořádány a jsou k nahlédnutí v Informačním systému SEA. Dle § 10f odst. 8 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí předkladatel zajistil vypořádání všech vyjádření k Návrhu koncepce a následně měl zaslat upravený Návrh koncepce včetně informace o způsobu vypořádání všech vyjádření. Z vypořádání připomínek vyplývá, že byl upraven Návrh koncepce tak, že na základě připomínky ČIŽP byl vypuštěn odkaz na dnes již neexistující společnost Aluco Czech, s.r.o. v kapitole 5.9. upraveného Návrhu koncepce. Tento upravený Návrh koncepce byl předložen dle § 10f odst. 8 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, krajskému úřadu.

Závěrem zpracovatel konstatuje, že předložená koncepce ani jednotlivé cíle a opatření v ní uvedené nebude mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000. Vliv koncepce na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality a ptačí oblastí byl vyloučen příslušnými orgány ochrany přírody v rámci stanovisek: Krajského úřadu Moravskoslezského kraje – odboru životního prostředí a zemědělství, s č. j. MSK 23654/2022 ze dne 22.09.2022, Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, regionálního pracoviště správy CHKO Poodří, s č. j.: SR/0061/PO/2022-4 ze dne 23.09.2022.

O povolení konkrétních záměrů může být následně rozhodnuto pouze na základě standardních procedur územního a stavebního řízení (územního plánování), respektive v části případů nepochybně také na základě posouzení záměru ve smyslu dílu 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, případně i posouzením na oblasti Natura 2000 dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Jedním z cílů uvedeného postupu je upozornit jak předkladatele koncepce, tak i nositele uvedených záměrů, aby při jejich schvalování očekávali větší nároky na posouzení vlivů na životní prostředí, respektive, aby při jejich přípravě hledali taková řešení, která budou minimalizovat jejich vlivy na životní prostředí.

Na úrovni koncepce byla navržena vhodná opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci zjištěných potenciálních negativních vlivů, přičemž další opatření mohou být navrhována postupně při zjištění možných negativních vlivů na dalších úrovních plánování nebo projektové přípravy.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat. Krajský úřad upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Krajský úřad upozorňuje na povinnost dle § 10g odst. 4 až odst. 6 zákona, kdy je schvalující orgán povinen zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, popř. pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze části, je schvalující orgán povinen svůj postup odůvodnit. Předkladatel je povinen zveřejnit schválenou koncepci, a to včetně prohlášení. O zveřejnění prohlášení je předkladatel povinen do 7 pracovních dnů informovat příslušný úřad, dotčené orgány a dotčené územní samosprávné celky.

Dotčené územní samosprávné celky žádáme ve smyslu § 16 odst. 2 zákona neprodleně o zveřejnění stanoviska na úředních deskách. Doba zveřejnění je podle § 16 odst. 2 zákona nejméně 15 dnů. Zároveň je žádáme o zaslání vyznění o dni vyvěšení stanoviska.

Do stanoviska lze nahlédnout v Informačním systému SEA na internetových stránkách https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MSK037K.

Ing. Dana Kučová
vedoucí oddělení
hodnocení vlivů na životní prostředí a lesního hospodářství

ROZDĚLOVNÍK:**Předkladatel**

- Statutární město Havířov, Svornosti 2, 736 01 Havířov-Město

Dotčené územní samosprávné celky

- Moravskoslezský kraj, hejtman kraje, 28. října 117, 702 18 Ostrava, zde
- Statutární město Havířov, Svornosti 86/2, 736 01 Havířov-Město – předkladatel

Dotčené správní úřady

- Magistrát města Havířova, odbor životního prostředí, Svornosti 86/2, 736 01 Havířov-Město
- Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě, Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava
- Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Ostrava, Valchařská 15, 702 00 Ostrava
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, zde

Dále obdrží

- Moravskoslezský kraj, členka rady kraje MUDr. Zdenka Němečková Crkvenjaš, MBA, zde
- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, ul. Odboje 1941/1, 702 00 Ostrava
- Český báňský úřad, Kozí 748/4, 110 01 Praha 1 – Staré Město
- AOPK ČR Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, Trocnovská 2, 702 00 Ostrava
- ASITIS s.r.o., Vážného 10, 621 00 Brno